

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ

YASAMA DÖNEMİ

24

YASAMA YILI

3

SIRA SAYISI: 378

Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Şili Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Savunma Sanayi İş Birliği Mutabakat Muhtırasının Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu
(1/706)

İÇİNDEKİLER

Sayfa

• 1/706 Esas Numaralı Tasarının

- TBMM Başkanlığına Sunuş Yazısı4

- Gerekçesi4

• Dışişleri Komisyonu Raporu5

• Tasarı Metni7

• Dışişleri Komisyonunun Kabul Ettiği Metin7

• Mutabakat Muhtırası Metni9

T.C.
Başbakanlık
Kanunlar ve Kararlar
Genel Müdürlüğü
Sayı: B.02.0.KKG.0.10/101-628/4529

18/10/2012

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Dışişleri Bakanlığı'nca hazırlanan ve Başkanlığımıza arzı Bakanlar Kurulu'nca 20/9/2012 tarihinde kararlaştırılan “Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Şili Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Savunma Sanayi İş Birliği Mutabakat Muhtırasının Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Tasarısı” ile gerekçesi ilişikte gönderilmiştir.

Gereğini arz ederim.

Recep Tayyip Erdoğan
Başbakan

HAVALE EDİLDİĞİ KOMİSYONLAR (1/706)	
ESAS	Dışişleri Komisyonu
TALİ	Milli Savunma Komisyonu

GEREKÇE

Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Şili Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Savunma Sanayi İş Birliği Mutabakat Muhtırası ile iki ülke arasında; savunma sanayi iş birliği faaliyetlerinin hukuki bir temelde yürütülmesi, savunma sanayi alanındaki ihtiyaçların ortak üretimi, savunma sanayi ürünlerinin üretimi konusunda teknoloji transferi, ihtiyaç duyulan savunma sanayi ürünlerinin karşılıklı tedariki, müşterek üretilecek savunma sanayi ürünlerinin üçüncü ülkelere satışı ile Türk Savunma Sanayi tarafından üretilen savunma sanayi ürünlerine pazar imkânı sağlanması amaçlanmaktadır.

Ayrıca söz konusu Mutabakat Muhtırası ile mevcut savunma sanayi ilişkilerinin her iki ülke yararına daha da geliştirilmesi, Türk Savunma Sanayine yeni imkân ve kabiliyetler kazandırılması ve yeni pazarlar yaratılması hedeflenmektedir.

Dışışleri Komisyonu Raporu

Türkiye Büyük Millet Meclisi

Dışışleri Komisyonu

Esas No: 1/706

20 Aralık 2012

Karar No: 305

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Dışışleri Bakanlığı tarafından hazırlanarak Bakanlar Kurulunca 18/10/2012 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına sunulan ve Başkanlıkça 2/11/2012 tarihinde tali komisyon olarak Milli Savunma Komisyonuna, esas komisyon olarak da Komisyonumuza havale edilen "Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Şili Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Savunma Sanayi İş Birliği Mutabakat Muhtırasının Onaylanmasının Uygun Bulunduđuna Dair Kanun Tasarısı" Komisyonumuzun 24 üncü Yasama Dönemi 12/12/2012 tarihli 44 üncü toplantısında Dışışleri Bakanlığı ve Milli Savunma Bakanlığı yetkililerinin de katılımlarıyla görüşülmüştür.

Komisyonumuzda Tasarının tümü üzerinde yapılan görüşmelerde; iki ülke arasında savunma sanayisi iş birliği faaliyetlerinin hukuki bir temelde yürütülmesi, bu alandaki ihtiyaçların ortak üretim ve teknoloji transferi yoluyla karşılanması, ihtiyaç duyulan savunma sanayisi ürünlerinin karşılıklı tedariki, müşterek üretilecek savunma sanayisi ürünlerinin üçüncü ülkelere satışı ve Türk savunma sanayisi tarafından üretilen ürünlere pazar imkanı sağlanmasını teminen 10 Mayıs 2012 tarihinde Santiago'da imzalanan ve Şili tarafından onay işlemleri tamamlanan Mutabakat Muhtırasının onaylanması uygun bulunmuştur.

Tasarının tümü üzerindeki görüşmelerin ardından Tasarı ve gerekçesi Komisyonumuzca benimsenerek oy çokluğu ile maddelerin görüşülmesine geçilmiştir.

Tasarının 1 inci, 2 nci ve 3 üncü maddeleri ile tümü aynen ve oy çokluğu ile kabul edilmiştir. Komisyon raporuna muhalefet şerhi koymak isteyen üyelerimize 14 Aralık 2012 Cuma günü saat 18.00'e kadar süre tanınmıştır.

Komisyon üyelerinden İzmir Milletvekili Rıfat Sait ve İstanbul Milletvekili İsmail Safi Tasarı ile ilgili özel sözcü seçilmişlerdir.

Raporumuz, Genel Kurulun onayına sunulmak üzere Yüksek Başkanlığa saygı ile arz olunur.

Başkan	Sözcü	Kâtip
<i>Volkan Bozkır</i>	<i>Osman Aşkın Bak</i>	<i>Gönül Bekin Şahkulubey</i>
İstanbul	İstanbul	Mardin
Üye	Üye	Üye
<i>Ali Rıza Alaboyun</i>	<i>Emrullah İşler</i>	<i>Ahmet Berat Çonkar</i>
Aksaray	Ankara	İstanbul
Üye	Üye	Üye
<i>Osman Oktay Ekşi</i>	<i>Osman Taney Korutürk</i>	<i>Mehmet Muş</i>
İstanbul	İstanbul	İstanbul

Üye
İsmail Safi
İstanbul
(Bu raporun özel sözcüsü)

Üye
Abdullah Çalışkan
Kırşehir
Üye
Şaban Dişli
Sakarya

Üye
Faik Tunay
İstanbul
Üye
Aytuğ Atıcı
Mersin
Üye
Akif Çağatay Kılıç
Samsun

Üye
Rıfat Sait
İzmir
(Bu raporun özel sözcüsü)
Üye
Hasan Karal
Rize
Üye
Nazmi Gür
Van
(Muhalfim)

HÜKÜMETİN TEKLİF ETTİĞİ METİN

DIŞİŞLERİ KOMİSYONUNUN
KABUL ETTİĞİ METİN

**TÜRKİYE CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ
İLE ŞİLİ CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ
ARASINDA SAVUNMA SANAYİ İŞ
BİRLİĞİ MUTABAKAT MUHTIRASININ
ONAYLANMASININ UYGUN BULUN-
DUĞUNA DAİR KANUN TASARISI**

**TÜRKİYE CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ
İLE ŞİLİ CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ
ARASINDA SAVUNMA SANAYİ İŞ
BİRLİĞİ MUTABAKAT MUHTIRASININ
ONAYLANMASININ UYGUN BULUN-
DUĞUNA DAİR KANUN TASARISI**

MADDE 1- (1) 10 Mayıs 2012 tarihinde Santiago’da imzalanan “Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Şili Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Savunma Sanayi İş Birliği Mutabakat Muhtırası”nın onaylanması uygun bulunmuştur.

MADDE 2- (1) Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 3- (1) Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

MADDE 1- Tasarının 1 inci maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

MADDE 2- Tasarının 2 nci maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

MADDE 3- Tasarının 3 üncü maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

Recep Tayyip Erdoğan

Başbakan

Başbakan Yardımcısı

B. Arınç

Başbakan Yardımcısı

B. Bozdağ

Avrupa Birliği Bakanı V.

F. Çelik

Çevre ve Şehircilik Bakanı V.

B. Yıldırım

Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı

T. Yıldız

Gümrük ve Ticaret Bakanı

H. Yazıcı

Kültür ve Turizm Bakanı

E. Günay

Milli Savunma Bakanı

İ. Yılmaz

Başbakan Yardımcısı V.

C. Yılmaz

Adalet Bakanı

S. Ergin

Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanı

N. Ergün

Dışişleri Bakanı V.

T. Yıldız

Gençlik ve Spor Bakanı

S. Kılıç

İçişleri Bakanı

İ. N. Şahin

Maliye Bakanı

M. Şimşek

Orman ve Su İşleri Bakanı

V. Eroğlu

Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanı

B. Yıldırım

Başbakan Yardımcısı

B. Atalay

Aile ve Sosyal Politikalar Bakanı

F. Şahin

Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı

F. Çelik

Ekonomi Bakanı

M. Z. Çağlayan

Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanı

M. M. Eker

Kalkınma Bakanı

C. Yılmaz

Milli Eğitim Bakanı

Ö. Dinçer

Sağlık Bakanı

R. Akdağ

BOŞ

TÜRKİYE CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ

İLE

ŞİLİ CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ

ARASINDA

SAVUNMA SANAYİ İŞ BİRLİĞİ

MUTABAKAT MUHTIRASI

BOŞ

Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Şili Cumhuriyeti Hükümeti (bundan böyle "Taraflar" olarak anılacaktır);

20 Nisan 2004'de Ankara/Türkiye'de imzalanan "Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Şili Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Askerî Alanda Eğitim, Savunma Sanayii, Teknik ve Bilimsel İş Birliği Anlaşması"nın hükümlerini dikkate alarak,

Karşılıklı yarar ve hak eşitliği ilkelerine dayalı mevcut dostluk ve iş birliği ilişkilerinin, uluslararası barış ve güvenliğin yanı sıra iki ülkenin ortak çıkarlarına da katkıda bulunacağını vurgulayarak,

Eğitim ve askerî silah alanında bilimsel ve teknik kabiliyetlerini kullanarak savunma sanayinde iş birliği geliştirmeye devam etmek için isteklerini belirterek,

Aşağıdaki konularda anlaşmaya varmışlardır.

MADDE I AMAÇ

Bu Mutabakat Muhtırasının amacı; savunma mal ve hizmetlerinin geliştirilmesi, üretimi ve tedarigi, hizmetler ve ilgili teknik ve lojistik destek alanlarında daha etkili iş birliği ile her iki ülkenin kabiliyetlerini geliştirerek taraflar arasında savunma sanayii alanında bir iş birliği sistemi sağlamaktır.

MADDE II KAPSAM

Bu Mutabakat Muhtırası; Taraflar arasında "Savunma Sanayii Alanında" karşılıklı iş birliği esas ve ilkelerini kapsamaktadır.

MADDE III TANIMLAR

1. "Mutabakat Muhtırası"; Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Şili Cumhuriyeti Hükümeti arasındaki Savunma Sanayii İş Birliği Mutabakat Muhtırası'nı,
2. "Gönderen Taraf"; bu Mutabakat Muhtırasının amaçları için kabul eden tarafa idari personel, malzeme ve/veya teçhizat gönderen Devleti,
3. "Kabul Eden Taraf"; bu Mutabakat Muhtırasının uygulanması için gönderen tarafın personel, malzeme ve/veya teçhizatını ülkesine kabul eden Devleti,
4. "Davetli Personel"; tarafların, bu Mutabakat Muhtırasının uygulanması için taraflarca bir diğer ülkeye gönderilen asker veya sivil personeli,
5. "Yakınlar"; Gönderen Tarafın ülkesindeki millî mevzuatına göre davetli personelin sorumluluğunda olan aile fertlerini (eş ve çocuklar),
6. "Savunma Mal ve Hizmetleri"; malzeme birimlerinin araştırma, geliştirme ve üretimi için gerekli malzeme ve lojistik desteğin yanı sıra herhangi bir askeri silah ve teçhizatı,
7. "Teknik Hizmetler"; savunma malzemelerinin geliştirilmesi, üretimi, bakımı ve tadilatı ile ilgili hizmetleri,

8. "Karma Komisyon", bu Mutabakat Muhtırasının hükümlerinin uygulanması ve değerlendirilmesinin yanı sıra gerektiğinde yapılacak değişikliklere ilişkin görevlerin yürütülmesinden sorumlu Tarafların temsilcilerinden oluşan karma komisyonu,

9. "Gizlilik Dereceli Bilgi"; taraflardan birinin ulusal yasalarına uygun olarak bir güvenlik sınıflandırması olan herhangi bir bilgi, proje, doküman, mektup, nota, tutanak, bildiri, rapor, taslak, fotoğraf, film, harita, diyagram, defter, mumlu kâğıt, karbon kâğıdı, disket, ürün, malzeme veya herhangi bir şekilde kaydedilmiş diğer bilgi ve malzemeyi ve Tarafların yada ilgili kurum ve kuruluşlarının menfaatlerini etkileyecek şekilde bilginin gayrı resmi olarak yayımlanmasını,

10. "Fikri ve Sınai Mülkiyet Hakları", Tüm telif hakları ve buluşlara ilişkin tüm haklar, kayıtlı ve kayıtsız ticari markalar, mülkiyeti ve diğer tasarımları, gizlilik dereceli bilgiler (ticari sırlar ve know-how dahil) ve kumanda planları ile Taraf olan Türkiye Cumhuriyeti ile Şili Cumhuriyetinin Uluslararası Anlaşmaları uyarınca dünyanın her yerinde iç hukukta tanınan sınai, bilimsel, yazınsal ve sanatsal alanlardaki edebi faaliyetlerden kaynaklanan diğer tüm hakları ifade eder.

MADDE IV İŞBİRLİĞİNİN KAPSAMI

Taraflar aşağıda belirtilen alanlarda iş birliği yapacaklardır:

1. Taraflarca ihtiyaç duyulan yedek parça, alet, savunma malzemesi, askeri sistemler, lojistik altyapı ve teknik teçhizata ilişkin ortak araştırma, geliştirme, üretim ve modernizasyon faaliyetleri için uygun koşulların sağlanması,
2. Tarafların topraklarında askerî teçhizat alanında ortak araştırma, geliştirme ve üretim projeleri sonuçlarının uygulanması,
3. Savunma mal ve hizmetler alanında araştırma, üretim ve tasarım faaliyetlerinin yürütülmesi,
4. Her iki Taraf arasında ortak veya benzer ihtiyaç olan teçhizatın üretimini yapmak maksadıyla savunma alanında bilimsel kaynaklara dayalı ortak araştırma ve geliştirme projelerinin uygulanması,
5. Her iki tarafça talep edilen alet ve teçhizat modernizasyonunun yanı sıra savunma sanayii mal ve hizmetlerinin üretimi ve tedariki alanlarında karşılıklı yardımlaşmanın sağlanması,
6. Silâh ve askerî teknik teçhizatın ve bunların yedek parçalarının daha da geliştirilmesi ve ortak üretimi konusunda; tarafların savunma sanayilerinin uygun birimleri arasındaki anlaşmaların teşvik edilmesi,
7. Bu Mutabakat Muhtırası çerçevesinde tarafların uygun birimleri arasında yapılan savunma ürünlerinin tedarik ve üretimine yönelik anlaşmaların teşvik edilmesi,
8. Tarafların uluslararası düzenlemelerden kaynaklanan yükümlülüklerinin yanı sıra ulusal gizliliklerinin de dikkate alınmasıyla ortak projeler sonucunda üretilen nihai ürünlerin, karşılıklı anlaşmayla üçüncü devletlere satışı,
9. Kalite teminatında taraflarca kullanılan savunma sanayii standartları hakkında doküman ve bilginin yanı sıra bilimsel ve teknik bilgilerin mübadelesi,
10. Tarafların onayı dâhilinde askerî teknik kurumlar, savunma sanayii firmaları ve onarım tesisleri arasında iş birliği,
11. Her iki ülkede düzenlenen askeri sanayii fuarları ve sempozyumlara katılım.

MADDE V UYGULAMA ESASLARI

1. Esas olarak, Taraflar kendi savunma sanayileri ile ilgili konularda iş birliği yapacaklardır. Üçüncü ülkelerin ilgi sahasına giren konuların iş birliğine dâhil edilmesi karşılıklı anlaşma sonucuna göre mümkün olabilecektir.
2. Faaliyetler, Karma Komisyon toplantısının öngörülen tarihinden en-az üç ay önce kabul eden Taraf tarafından yapılacak olan resmi davet aracılığı ile başlatılacaktır.
3. Taraflar, üçüncü ülkelerin ortak üretim projelerine davet edilmesi konusunu, karşılıklı anlaşmaya göre değerlendirip, karar alacaklardır.
4. İş birliği alanlarına ilişkin uygulamanın ayrıntıları ve yürürlüğe girmesi, her iki tarafın millî yasalarına tâbi olan Uygulama Protokolleri ile belirlenecektir.
5. Herhangi bir uygulama protokolünün feshedilmesi durumunda, taraflar fesih bildirisinden önce başlanmış bütün yükümlülükleri yerine getirmeyi kabul ederler. Herhangi bir uygulama protokolünün fesih bildirisini taraflarca müştereken görüşülecek ve yerine getirilmiş ve getirilmemiş yükümlülüklerin listesini de içerecektir.
6. Taraflar, bu Mutabakat Muhtırasının imzalanmasının bir diğer Tarafın Savunma Sanayi kuruluşlarınca üretimi yapılan askeri teçhizatın tedarikine yönelik Taraflardan hiç birini herhangi bir yükümlülük ya da taahhüt altına sokmayacağı konusunda mutabakat sağlamıştır.

MADDE VI KARMA KOMİSYON

1. Bu Mutabakat Muhtırasının hükümlerinin uygulanması için, üyeleri iki ülke Savunma Bakanlıkları personelinin meydana gelen ve her iki tarafın temsil edileceği bir Karma Komisyon (Buradan sonra "Komisyon" olarak belirtilecektir.) oluşturulacaktır.
2. Komisyon Türkiye Cumhuriyeti Millî Savunma Bakanlığı heyetine, Millî Savunma Bakanlığı Müsteşar Teknoloji ve Koordinasyon Yardımcısı ve Millî Silâhlanma Direktörü, Şili Cumhuriyeti Millî Savunma Bakanlığı heyetine Savunma Bakanlığı Müsteşarı; ve Teknolojik Gelişme ve Sanayi Daire Başkanı başkanlık edecektir.
3. Komisyonun faaliyetlerini düzenlemek ve koordine etmekle görevli temas noktaları;
 - a. Türkiye Cumhuriyeti, Millî Savunma Bakanlığı, Savunma Sanayii Dış İlişkiler Dairesi Başkanlığı,
 - b. Şili Cumhuriyeti Millî Savunma Bakanlığı, Savunma Müsteşarlığı, Teknolojik Gelişme ve Sanayi Daire Başkanlığı
4. Komisyon her bir tarafın üye sayısı yediyi (7) aşmayacaktır. Gerektiğinde, onaya tabi olarak, Komisyon üyeleriyle aynı haklara sahip olmak üzere Komisyon, uzman personel de dâhil edilebilecektir.
5. Bu Mutabakat Muhtırası kapsamında Komisyonun görev ve yetkileri;
 - a. Bu Mutabakat Muhtırasının IV üncü Maddesine göre, somut iş birliği alanlarını tespit etmek ve tanımlamak,

- b. Birlikte gerçekleştirilecek projelerin uygulanması esnasında en uygun iş birliği şekil ve metotlarını tanımlamak ve ortak uygulama projelerini belirlemek,
 - c. Müşterek programların uygulanması sırasındaki iş birliği teklifinin gerçekleştirilmesi amacıyla bilgi mübadelesinde bulunmak
 - d. Üçüncü ülkelerin ortak projelere katılması konusundaki teklif, tavsiye ve görüşleri ilgili makamlara sunmak,
 - e. Onaylanmış proje ve kararların uygulanması için gerekli belgelerin hazırlanması ve yayımlanmasını sağlamak,
 - f. Onaylanmış proje ve kararların gerçekleştirilmesini düzenli olarak kontrol etmek,
 - g. Bu Mutabakat Muhtırasının uygulanmasını inceleyerek değerlendirme ve gerektiğinde Mutabakat Muhtırasında yapılacak değişikliklere ilişkin teklifleri müzakere etmek,
 - h. Bu Mutabakat Muhtırasının yorumlanması ve uygulanmasına yönelik Taraflar arasında ortaya çıkabilecek ihtilafları çözmek,
6. Komisyon Toplantısı gündemi Komisyon toplantısından en az 60 (altmış) gün önce belirlenmiş ve mutabık kalınmış olacaktır. Heyet Başkanları Komisyonunda gündeme gelmesi istenen mesele ve müzakereler hakkında birbirlerini haberdar edeceklerdir.
7. Komisyon Taraflarca mutabık kalınan tarihlere her bir imza sahibi ülkede dönüşümlü olarak toplanacaktır. Komisyon, karşılıklı anlaşma ile gündemi müzakere etmek için heyet başkanları tarafından toplantıya çağrılacaktır.

MADDE VII FİKRİ VE SİNAİ MÜLKİYET HAKKININ KORUNMASI

1. Tarafların fikri ve sinai mülkiyet hakları, üretim hakları, üretim lisansının verilmesi, üçüncü ülkelere satış ve ortak projeler kapsamında gerçekleştirilen buluşlar ve yeni ürünlere ait patentlerin korunmasıyla ilgili hak ve yükümlülükleri, her bir proje için yapılacak uygulama anlaşmaları hükümlerine ve ilgili iç kanunlarına tabi olacaktır.
2. Savunma sanayi ile ilgili uygun malzemenin veya taraflar arasında karşılıklı değişilen bilgilerin, üçüncü bir tarafa verilmesi veya yayımlanması ancak Tarafların yazılı izniyle mümkün olacaktır.
3. Bu anlaşmalar her bir ülkenin fikri mülkiyet hakkına ilişkin yasal düzenlemelerin yanı sıra uluslararası düzenleme ve anlaşmaları dikkate alacaktır.

MADDE VIII GİZLİLİK DERECELİ BİLGİ VE MALZEMENİN KORUNMASI

1. Gizlilik dereceli bilgilerin kullanılması, korunması ve bir taraftan diğer tarafa transferi, Tarafların yürürlükteki mevzuatına tabi olacaktır.
2. Gerekli görülmesi halinde, Taraflar savunma sanayi alanında işbirliği kapsamında mübadele edilecek olan gizlilik dereceli bilgi, belge ve malzemelerin karşılıklı korunmasına yönelik özel bir anlaşma yapabilir.
3. Gizlilik dereceli bilgi ve belgelerin ifşasının önlenmesi, transferi, kullanımı ve korunmasına yönelik Tarafların sorumlulukları bu Mutabakat Muhtırasının fesih edilmesinden sonra da devam edecektir.

**MADDE IX
KALİTE GÜVENCE**

Mutabık kalınması halinde, ortak üretim projelerinin kalite güvencesi konusunda Taraflar arasında ayrı bir Mutabakat Muhtırası düzenlenecektir.

**MADDE X
HUKUKİ HUSUSLAR, ZARAR VE TAZMİNATLAR**

1. Taraflar, Davetli personel ve yakınlarının Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Şili Cumhuriyeti Hükümeti arasında 20 Nisan 2004 tarihinde Ankara'da imzalanan Askeri Eğitim, Savunma Sanayi, Bilim ve Teknoloji İşbirliği Anlaşmasının hükümleri uyarınca karşı tarafın ülkesinde buldukları tüm süreyi kapsayan bu Mutabakat Muhtırasının uygulanması sonucunda ortaya çıkan resmi faaliyetlere yönelik olarak Kabul Eden Tarafın ülkesinde buldukları süre içerisinde cezai yargı yetkisinden muaf olacaklarını göz önünde bulunduracaktır. Ancak, Davetli Personel ve yakınları Kabul Eden Tarafın yasalarına saygı gösterecektir.
2. Kabul Eden Tarafın mevzuatına uyulamaması durumunda Davetli Personelin faaliyetleri sona erecektir.
3. Mülk ya da eşyaya gelecek olan zarar ve ziyan durumunda (kasti ya da kendiliğinden) Kabul Eden Tarafın mevzuatı geçerli olacaktır.

**MADDE XI
ANLAŞMAZLIKLARIN ÇÖZÜMÜ**

1. Taraflar, bu Mutabakat Muhtırasının yorum ve uygulamasından doğabilecek anlaşmazlıkları, Madde VI uyarınca kurulmuş "Komisyonda" gerçekleştirilecek doğrudan müzakereler suretiyle çözüme kavuşturacaklardır.
2. Bu Mutabakat Muhtırasından doğabilecek herhangi bir anlaşmazlık çözüm için uluslararası mahkemeye veya üçüncü tarafa götürülmeyecektir.
3. Şayet anlaşmazlık Komisyon tarafından alınan kararı müteakip 90 gün içinde çözülemezse, Türkiye Cumhuriyeti Millî Savunma Bakanlığı Müsteşarı ve Şili Cumhuriyeti Millî Savunma Bakanlığı Müsteşarı seviyesinde ele alınacaktır. Bu takdirde, konunun tarafların yetkili makamlarına intikalini izleyen 30 gün içinde görüşmelere başlanacak, müteakip 45 gün içinde sonuç alınmadığı takdirde, taraflardan her biri 30 gün önceden yazılı bildirimde bulunmak suretiyle bu Mutabakat Muhtırasını sona erdirebilecektir.

**MADDE XII
MALİ HUSUSLAR**

1. Bu Mutabakat Muhtırası kapsamında yapılacak faaliyetlere görevlendirilecek personelin yolluk ve yevmiyeleri gönderen devlet tarafından, konaklama ve ülke içi ulaşım ise müteakibliyet esaslarına göre kabul eden devlet tarafından karşılanacaktır.
2. Davetli personel ve yakınları, vergi, gümrük, satın alma ve satış ile ilgili malî konularda, vs. kabul eden tarafın ilgili kanunlarına tâbi olacaktır. Diğer taraftan, kabul eden devlet idarî kolaylıklar sağlayacaktır.

MADDE XIII TADİL VE GÖZDEN GEÇİRME

1. Bu Mutabakat Muhtırası diplomatik kanallardan gönderilecek bildiri mübadelesi ile taraflar arasında alınacak ortak bir anlaşma ile tadil edilebilir ve/veya gözden geçirilebilir. Bu durumda taraflar, söz konusu tadil veya gözden geçirmeye ilişkin yazılı bildirim alınmasından itibaren 90 gün içinde müzakerelere başlayacaklardır. Üzerinde mutabık kalınan tadil veya değişiklik teklifleri Madde XV uyarınca yürürlüğe girecektir. Bütün tadilat ve gözden geçirmeler yazılı olarak yapılacaktır.

MADDE XIV HAK VE YÜKÜMLÜLÜKLER

Bu Mutabakat Muhtırasında yer alan hükümler diğer uluslararası anlaşmalardan doğan ve Taraflarca kabul edilen sorumlulukları etkilemeyecektir.

MADDE XV YÜRÜRLÜĞE GİRİŞ, YÜRÜRLÜK SÜRESİ VE SONA ERDİRME

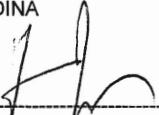
1. İşbu Mutabakat Muhtırası beş (5) yıllık bir süre için yürürlükte kalacaktır. Bu Mutabakat Muhtırası, Tarafların Mutabakat Muhtırası'nın yürürlüğe girmesi için gerekli iç yasal usullerini tamamladığını birbirlerine diplomatik yollarla bildirdikleri son yazılı bildirim alındığı tarihte yürürlüğe girecektir.

Bu Muhtıra, her defasında otomatik olarak birer yıllık süreler için yenilenmiş olacaktır. Ancak taraflardan biri, bu sürenin sona erme ya da yenileme tarihinden 30 gün önceden yazılı bildiriye bulunarak bu Mutabakat Muhtırasını feshedebilir.

2. Eğer bu Mutabakat Muhtırasının tadili ve gözden geçirilmesinde veya bir anlaşmazlığın çözümünde bir mutabakat sağlanamazsa, Madde XI uyarınca bu Mutabakat Muhtırası feshedilebilir.

Bu Mutabakat Muhtırası 10 Mayıs 2012 tarihinde, Santiago de los Caballeros'da, Türkçe, İspanyolca ve İngilizce dillerinde her biri ikişer nüsha olarak imzalanmıştır. Her bir nüsha aynı derecede geçerlidir. Anlaşmazlık çıktığı takdirde İngilizce metin esas alınacaktır.

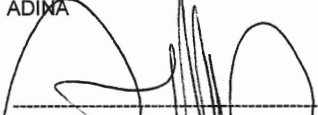
TÜRKİYE CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ
ADINA

İSMET YILMAZ

MİLLİ SAVUNMA BAKANI

ŞİLİ CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ
ADINA

ANDRÉS ALLAMAND

MİLLİ SAVUNMA BAKANI

